

Mondelinge taalvaardigheid Nederlands

A. Van Gelderen & R. Oostdam: **Mondelinge taalvaardigheid Nederlands. Referaat, debat en discussie in de bovenbouw van havo en vwo.** Bussum: Coutinho, 1994, 128 blz.

Werken aan de vaardigheden spreken en luisteren. Ach, elke leerkracht Nederlands wil zich hiervoor wel inzetten: eventjes een mondelinge oefening goed voorbereiden met de leerlingen, elke leerling voldoende aan bod laten komen, de anderen trainen in luistervaardigheid met zinvolle observatie-opdrachten en alles natuurlijk grondig nabespreken en beoordelen ... Kortom een zinvolle besteding van je lestijd, alleen: je hebt geen klas van 5 leerlingen maar je moet 25 leerlingen laten oefenen in spreken en luisteren.

Amos van Gelderen en Ron Oostdam vertrekken vanuit deze concrete problemen voor hun didactisch boek rond mondelinge taalvaardigheid Nederlands voor de leerlingen van de hoogste jaren van het secundair onderwijs. Zij ontwikkelen een systematische leerlijn voor spreek- en luistervaardigheid met werkvormen die uitvoerbaar zijn en binnen de beschikbare tijd passen; bovendien bieden zij voor dit alles duidelijke beoordelingscriteria.

De auteurs concentreren zich op die spreek- en luistersituaties die zo belangrijk en moeilijk zijn dat ze bijzondere aandacht verdienen. Leerlingen oefenen immers voortdurend hun spreek- en luistertechnieken en bouwen zo spontaan heel wat vaardigheid op waar het onderwijs dus geen aandacht aan moet besteden. Bij hun selectie van taalgebruikssituaties die relevant en moeilijk zijn, komen de auteurs uit op het referaat, het debat en de discussie.

Bij het referaat gaat het om het geven van een uitvoerige uiteenzetting waarin de luisteraars geïnformeerd worden over een tamelijk onbekend onderwerp, het geven van een beschouwing over een onderwerp of het houden van een betoog. Bij het debat hebben de sprekers als voornaamste doel het verdedigen of aanvallen van een bepaalde stelling. In een discussie is het voornaamste doel een gezamenlijk standpunt bereiken. De auteurs erkennen dat hiermee zeker niet alle taalgebruikssituaties

gedekt worden. Zij wijzen er wel op dat andere situaties minder relevant of veel moeilijker organiseerbaar zijn. Meer nog, als je een leerlijn met voldoende oefentijd wil uitbouwen, moet je zelfs tussen deze drie taalgebruikssituaties kiezen.

Het referaat, het debat en de discussie worden in dit boek systematisch behandeld: het leerdoel, de definitie van de taalgebruikssituatie, de toetsvorm, de benodigde onderwijstijd, mogelijke oefenvormen, de voorbereiding, het plan, de nabespreking, de beoordeling en de beoordelingsschalen worden telkens toegelicht.

Je krijgt in dit didactisch werkje (128 blz.) heel wat ideeën, wenken en een duidelijke visie waaraan je je kan spiegelen. Zo pleiten

Van Gelderen & Oostdam voor betrouwbare beoordelingscriteria zodat elke leerling op dezelfde wijze gewogen kan worden. Daarom kan een leerkracht slechts een beperkt aantal dimensies van de spreekvaardigheid beoordelen.

Mondelinge taalvaardigheid Nederlands richt zich specifiek naar de Nederlandse situatie (bovenbouw van havo en vwo) met de toetsing in een schoolonderzoek. Als didactische ondersteuning en inspiratiebron is dit boek echter ook best bruikbaar voor leerkrachten Nederlands in Vlaanderen.

Luc Vercammen
J. Charlottestraat 11
2550 Kontich

A D V E R T E N T I E

VISUM - EEN TAALBOEK VOOR JOU !

N E D E R L A N D S

"Basisboek 1"
DIN A4
160 pag.

BASISBOEK
•
WERKBOEK
•
HANDLEIDING

"Basisboek 2"
DIN A4
166 pag.

• AUTEURS: H. CARTON • C. GOOSSENS • N. SCHREURS • T. VANNECKE • R. PREVOST •

Visum opteert voor een communicatieve, thematische aanpak en laat de leerlingen reflecteren over taal. **Visum** biedt een brede waaier aan poëzie en teksten, zodat er gedifferentieerd gewerkt kan worden in een heterogene klas. **Visum** legt de klemtoon op creativiteit en wil kritische, zelfstandige leerlingen vormen.

* Als leerkracht kunt u een **gratis** exemplaar aanvragen van Visum 1 en 2 met het oog op klassikale invoering. Bel ons secretariaat op onderstaand nummer!

die keure

OUDE GENTWEG 108 • 8000 BRUGGE • tel. (050)33 12 35

